

Derleme Makalesi / Review Article

15 TEMMUZ SONRASI TÜRKİYE’DE KIRSAL/KENTSEL ALAN GÜVENLİK POLİTİKALARININ STRATEJİK YÖNETİM YAKLAŞIMIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ

İlyas Ertuğrul İNAN*

Sefa ÇETİN**

Öz

Bu çalışmanın temel amacı 15 Temmuz darbe girişimi sürecinden sonra Türkiye’de yaşanan kırsal ve kentsel alan güvenlik politikalarının stratejik bakış açısıyla değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda öncelikle araştırmada ele alınan stratejik bakışın genel çerçevesi oluşturulmuştur. Güvenlik politikalarının değerlendirilmesinde kullanılan strateji, politika ve güvenlik politikalarıyla ilgili ölçütler belirlenip 15 Temmuz sonrası dönem analiz edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada, güvenlik politikalarının değerlendirilmesinde SWOT analizi yöntemi kullanılmış, elde edilen verilere dayalı olarak bu alanda çalışma yapmak isteyenlere ve politika uygulayıcılara çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Literatürde kırsal ve kentsel alan güvenlik politikalarını stratejik yönetim yaklaşımıyla değerlendiren bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Dolayısıyla, bu çalışmayla, sözkonusu alandaki boşluğu doldurmaya katkı amacı da güdülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, Strateji, Politika, Ulusal Güvenlik, SWOT Analizi.

*Doktora Öğrencisi, Kastamonu Üniversitesi, SBE, ilyasertugrulinan@hotmail.com ORCID: 0000-0001-7154-4230

** Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi İ.İ.B.F., sefacetin@kastamonu.edu.tr ORCID: 0000-0003-0935-5097

A STRATEGIC APPROACH OF THE RURAL AND URBAN AREAS SECURITY POLICIES IN TURKEY AFTER THE 15TH COUP ATTEMPT

ABSTRACT

The main objective of this study is to evaluate of the rural and urban security policies of Turkey from the strategic management perspective, after the process of the 15th coup attempt. For this purpose, the framework of the strategic perspective, which was discussed in the research, was formed. Strategy, policy and security policy criteria used in the evaluation of security policies were determined and the period after July 15 was analyzed. SWOT analysis was used to evaluate security policies. Suggestions were made based on the data obtained. In the literature, there is no study evaluating rural and urban security policies from strategic management perspective. This study is also important in terms of contributing to the researchers who want to do further research in this area.

Key words: Security, Strategy, Policy, National Security, SWOT Analysis.

GİRİŞ

15 Temmuz darbe girişimi süreci ülkemizde birçok alanda derin izler bırakmıştır. Bu etkilerin en derini şüphesiz kırsal ve kentsel alan güvenlik politikaları üzerinde olmuştur. Bu süreçle birlikte başta Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve PKK terör örgütü olmak üzere bütün yasa dışı suç ve terör örgütleriyle topyekûn bir mücadele dönemi başlamıştır. Bu mücadele, kendisini özellikle kırsal ve kentsel alan güvenlik politikalarında hissettirmiş ve sözkonusu alanlarda çeşitli politika değişikliklerine neden olmuştur. Politika değişiklikleri kısa süre içerisinde gerek iç gerekse dış siyasa alanında kendisini göstermiştir. Kırsal/kentsel politika değişiklikleri sayesinde Türkiye’deki suç ve terör örgütü mensupları önemli ölçüde etkisiz hale getirilmiştir. Bunda, özellikle yürütme, yargı ve yasama organlarının eşgüdümlü çalışmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada SWOT analizi kullanılarak kırsal ve kentsel güvenlik alanları analiz edilmiştir. Bu politika analizi, bir yürütme organı olan hükümet ve paydaşlarının faaliyetlerinin oluşturduğu siyasal sorunların çözülmesi için siyasal ontolojide faydalı olabilecek bilgi ve görüşlerin yaratılması için kullanılan pek çok analiz yönteminin uygulandığı bir sosyo- disiplin metodudur (Dun, 1981). Burada özellikle vurgulanması gereken nokta herhangi bir politikanın avukatlığının yapılmıyor oluşudur (Demir, 2011). Esas olan uygun araçlarla belirlenen zaman kesitlerinde uygulanan politikaların sorgulanması ile elde edilecek verilerin oluşturulacak politikalarda kullanılmasını sağlamaktır.

Araştırmada ilk olarak kırsal ve kentsel alan güvenlik politikalarının analizinin yapılacağı çerçeve olan stratejik yönetim yaklaşımı ortaya konulmuştur. Ardından politika kavramı tartışılarak güvenlik politikası tabirinden neyin anlaşılması gerektiği anlatılmıştır. Analiz neticesinde elde edilen bulgular önceki araştırmalarda edinilen bulgularla karşılaştırmalı olarak tartışılmıştır.

1. TEORİK ÇERÇEVE

Strateji kelimesi literatüre askeri alandan girmiş bir kavramdır. Bilimsel disiplin olarak gelişimini yine bu alana borçludur (Eren ve Özdemirci, 2018). Yunanlı General Strategos'un isminden türeyen 'strategia' kelimesi Yunancada komutanlık anlamına gelmektedir. Strateji kelimesinin askeri alanda birliklerin yapılacak faaliyet ve operasyonlarda bu süreçlerin tasarlanması ve yönetilmesi sanatı olarak kullanıldığı görülmektedir (Hardwick ve Lanuy, 1961). Strateji, askeri enstrümanların amaçlanan politikalar için kullanılmasıdır (Heuser, 2010; Paret, Craig ve Gilbert, 1986). Askeri literatür tarandığında M.Ö.500'lü yıllarda yaşamış olan Sun Tzu'nun (1992) ele aldığı Savaş Sanatı isimli eser esasında günümüz sivil ve askeri stratejinin temel boyutlarını gözler önüne sermektedir (Dedemen, 2019a).

Tanımlanması zor ve analitik çaba gerektiren strateji, hedeflenenlerin başarılabilmesi için araç ve kaynakların tahsis edilmesini sağlayan somut bir enstrümandır. Strateji kelimesini irdelediğimizde gütme, sürme, gönderme (Akgeçici, 2015); götürme, yöneltme, sevk etme gibi anlamları ihtiva ettiği görülmektedir (İnan, 2018; İnan ve Çelik, 2018; İnan, 2019). Neuman ve Morgenstern maksimum kişisel fayda sağlama çabası olan iki oyuncunun rasyonel davranışını strateji olarak tanımlamaktadırlar (Dinçer, 2013). Bu tanımlama strateji kelimesinin oldukça eski, ekonomi tabanlı bir betimlemesidir. Strateji aynı zamanda organizasyonel yapılar, kilit personel eylemleri ve istenen sonuçlara göre performansı kontrol etmek için tasarlanmış kontrol sistemleri ile ilgili bir dizi müdahaledir (Hrebiniak ve Joyce, 1984). Değişikliklerin yerine getirilmesi ve gerekli koordinasyonun sağlanması için sorumlu organizasyonel aktörler tarafından atılan bir dizi adımdır (Nutt, 1986).

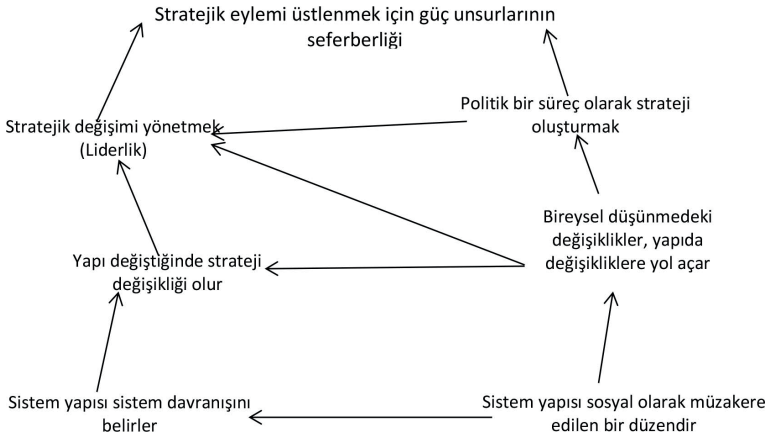
Modern anlamda strateji kavramı incelendiğinde sosyal bilimlerde 1930 ila 1940'lı yıllardan sonra yer edinmeye başladığı görülmektedir. Kelime ekonomi alanında ilk defa kavram olarak Neuman ve Morgenstern (1944) tarafından ele alınarak tıpkı satrançtaki gibi tam belirlilik koşulları altında irdelenmiştir. Bu yaklaşım "oyun teorisi" adı verilen stratejinin oluşturulmasında ana etken olarak belirlemektedir. Kavramın günümüze değin izlemiş olduğu evrilmelerde Anthony (1965), Ansoff (1965), Chandler (1962) stratejiyi bir araç olarak; Mintzberg (1978), Andrews (1971), Hofer ve Schendel (1979), Porter (1980) o stratejiyi oluşturanın hedef ve amaçlarının genel tanımlaması olarak ele almışlardır. Yapılan alan taraması sonucu stratejinin beş farklı fonksiyonu olduğu görülmektedir

(Mintzberg, Quinn ve Ghoshal, 1998) :

- Görünüm-derinlik,
- Durumsallık,
- Örnek-Model,
- Taktik,
- Plan.

Strateji yukarıda belirtilen beş fonksiyonu içermesi ile birlikte uygulanması sayesinde anlamlılık kazanır. Burada formüle edilmiş stratejinin işe koyulmasından bahsedilmektedir (Heide, Grønhaug ve Johannessen, 2002). Strateji uygulaması, çizim tahtası stratejisini sektördeki gerçeğe dönüştürmektir (Bonoma, 1984). Strateji uygulaması, büyük, karmaşık ve potansiyel olarak yönetilemeyen stratejik problemlerin giderek daha küçük, daha az karmaşık ve dolayısıyla daha yönetilebilir bir alana indirgenen bir süreci içermektedir (Hrebiniak ve Joyce, 1984). Strateji yürütme, bir stratejik planın uygulanmasıdır (Noble, 1999). Bu uygulama stratejik kararların başarılı bir şekilde uygulanması için stratejiyi oluşturan taraflarca gerçekleştirilmektedir (Noble, 1999; Flood, Dromgoole, Carroll ve Gorman, 2000); kamu politikaları için yürütme organı; ulusal güvenlik için yasama, yürütme organlarıyla askeri-sivil teşekküller; eğitim politikaları için yürütme organı, öğretmen ve öğrenciler gibi.

Şekil 1. Strateji Düşünme ve Davranma Süreçlerinin Boyutları

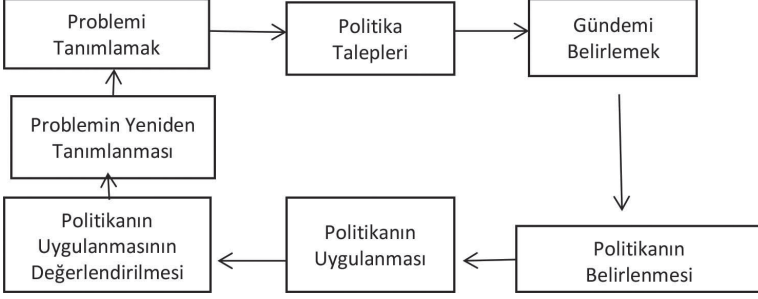
Kaynak: Andersen, D. F. vd. (2006). Integrating Modes Of Systems Thinking Into Strategic Planning Education And Practice: The Thinking Persons’ Institute Approach. Journal Of Public Affairs Education, 12(3), 265-293.

Şekil 1’de stratejik düşünme ve davranış süreç boyutları gösterilmektedir. Şekilden de anlaşıldığı üzere ilk aşamada stratejiyi oluşturacak olan organizasyonun temel yapısı ve sürece katılmadan önceki durumu belirlenmektedir. İkinci aşamada ise bireydeki değişimlerin yapıdaki değişimi etkilemesi sonrası oluşan yeni durum algılanmaya çalışılmaktadır. Üçüncü aşamada stratejilerin oluşum sürecinin tamamlanma sürecine atıf yapılmaktadır. Stratejik düşünme ve davranış süreç boyutlarının en son aşamasında ise organizasyonun bütün güç unsurları seferber edilmektedir. Böylece strateji uygulamaya konulmaktadır. Stratejik düşünme ve davranış süreçlerinin boyutları politikaların oluşturulmasında kullanılabilirlerdir.

Strateji ve politika çoğunlukla birbirinin yerine kullanılan iki kelimedir. Strateji ve politika arasında sürekli bir etkileşim olmaktadır. Bu etkileşimden dolayı strateji ve politikayı kesin çizgilerle birbirinden ayırmak zordur. Strateji ve politika kavramları arasındaki farklılıkların tespitindeki zorluğun iki ana nedeni vardır (Kempner, 1980). İlki ikisinin de aynı yer ve zamanda var olabilmeleri ve ikisinin de gelişme aşamalarının esas boyutlarının aynı olmasıdır. Bu açılarından incelendiğinde politika genelde gelenekselleşmiş stratejidir (McNichols, 1977). Politika anlam olarak bir yol, belirlenen amaçlara ulaşma gayretiyle kullanılan bir enstrüman ve plandır (Akgemci, 2015). Bu özellikleriyle politikalar bir uygulama direktifi ve birer kuraldırlar. Kurallar genel anlamda yoruma kapalı, şekil ve usulü önceden belli oldukları için çoğu kez değişime dirençlidirler (Gümüş, Kartal ve İnan, 2017; İnan, 2018; Gümüş ve İnan, 2018).

Strateji ile politika kavramlarını birbirinden ayıran en belirgin özellik değişebilirlik düzeyleri arasındaki anlamlı farklılıktır. Strateji, vizyon ve misyon doğrultusunda belirlenen amaçlara ulaşabilmek için geleceğe yönelik olarak kabaca planlamalar yaparken kısmi bir belirsizlik durumu içerisinde oluşumunu tamamlayarak doğrudan organizasyon ile çevresi arasındaki ilişki ile ilgilidir (Eren, 1997). Politikalar ise yeteri kadar bilgi ile tanımlanmış olduklarından dolayı bir belirlilik durumu içerisinde oluşurlar. Bu yapıları itibarıyla değişebilirlik boyutları göz önünde tutulduğunda politikalar istikrarlı iken stratejiler değişkendirler. Politika ve strateji aşamalarını anlamak iki kavram arasındaki farkların tespit edilmesi bakımından önemlidir.

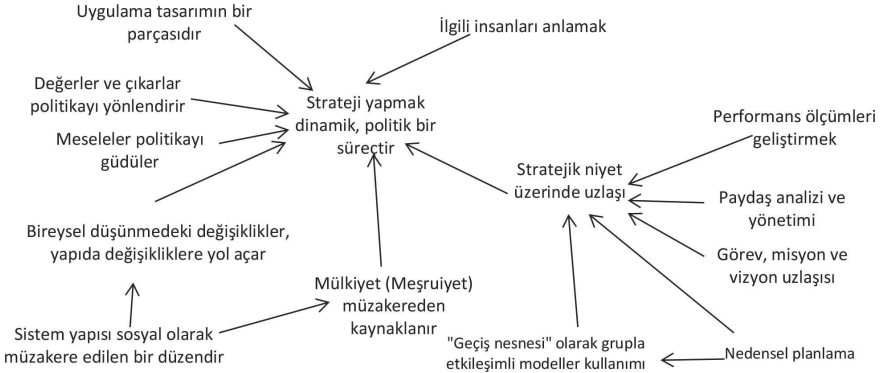
Şekil 2. Politika Aşamaları

Kaynak: Cochran, C. E. vd. (2009). American Public Policy: An Introduction. Boston: Wadsworth Cengage Learning.

Şekil 2’de Politikanın oluşumu, uygulanması ve değerlendirilmesi aşamalarını içeren süreç odaklı bir yaklaşım aktarılmaktadır. Şekilden de anlaşıldığı gibi politika evrilmesine problemin tanımlanması-problemin yeniden tanımlanması, mevcut politika taleplerinin değerlendirilerek gündemin belirlenmesi ile başlanılmaktadır. Böylece oluşturulacak olan politika belirlenerek benimsenmesi aşamasına geçilmiş olunur. İlerleyen aşamalarda ise politika, belirlenen çerçevede ve alanda uygulanarak uygulama sonucu elde edilen veriler incelemeye alınır. Yapılan değerlendirme sonucu mevcut sorunsal çerçevesinde problem tekrar tanımlanarak süreç evrilme safhasındaki aşamalarla devamlılık sağlar. Politika aşamaları görüldükten sonra politika süreci olarak strateji oluşturma aşamalarının da bilinmesi aradaki benzerlik ve farklılıkların anlaşılması açısından yararlı olacaktır (Andersen vd., 2006).

Şekil 3. Politika Süreci Olarak Strateji Oluşturmak

Şekil 3.'te Andersen vd. (2006) tarafından yapılan "Integrating Modes Of Systems Thinking Into Strategic Planning Education And Practice: The Thinking Persons' Institute Approach (Sistem düşünme tarzlarını stratejik planlama eğitimi ve uygulamasına entegre etmek: düşünen kişilerin kurum yaklaşımı)" isimli çalışmalarında belirttikleri politika süreci olarak stratejinin oluşmasında etkili olan noktalar aktarılmaktadır. Şeklin 3.'ün incelenmesine "Nedensel planlama" ve "Sistem yapısı sosyal olarak müzakere edilen bir düzendir" kısımlarından başlanılmalıdır. Politika süreci olarak strateji oluşturma, Şekil 2.'de belirtilen politika aşamalarının ve Şekil 1.'de aktarılan stratejik düşünme-davranma süreç boyutlarının strateji oluşturulmasındaki etki alanlarıdır. Şekil 3.'te etki boyutları birer özellik olarak gösterilmektedir. Buna göre oluşturulan stratejinin dinamik ve politik bir süreç olduğu, stratejik niyet üzerine uzlaşının sağlandığı ve sistem yapısının stratejik süreci etkilediği kabul edilmiştir. Öncelikli olarak stratejik niyet üzerine uzlaşının sağlanması için görev, misyon, vizyon üzerinde uzlaşının olması, performans ölçümlerinin geliştirilerek paydaş analizlerinin yapılması gerekliliği önem arz etmektedir. Nedensel planlamanın yapılarak grubun bir geçiş nesnesi kabulüne göre etkileşimli modellerin kullanıldığı görülmektedir. Böylece stratejik niyet üzerinde uzlaşının sağlanabileceği anlaşılmaktadır. Sistem yapısının sosyal olarak müzakere edilmesi hem bireysel düşünmeyi etkileyerek yapısal değişikliğe neden olmakta hem de meşruiyetin oluşmasında etkili olan müzakerelerin yürütülmesini etkilemektedir. Bu aşamada değerler, çıkarlar ve sorunlardan etkilenen politika ile stratejinin paydaşlarının analizi ve onların algılanması stratejinin politik ve dinamik bir süreç olarak var olmasına neden olmaktadır.

Şekil 2. ile Şekil 3. incelendiğinde politikanın kararın oluşmasında bir fikirsel rehber görevini ifa ettiği, stratejininse bu fikirsel rehberin ışığında amacın tespiti ile kaynakların kullanım kararlarının oluşturulmasını sağladığı belirtilebilir (Koontz, O'Donnell ve Weihrich, 1984). Strateji, varılmak istenen konumunun resmini çizerek kaynak tahsisıyla birleştirilmiş yöntemleri sunarken bunların başarılmasında kullanılacak planları göstermemektedir. Bu açıdan strateji bütün gücün amaçlara yönelmesini ve süreçlerini içermektedir (Eren, 1982). Politikalar ise aksine planlar oluşturarak çeşitli kural ve emirler vererek doğrudan talimatlar oluşturmaktadırlar. Bu fark strateji ile politikanın en temel farklarından biri olarak belirmektedir.

2. GÜVENLİK POLİTİKALARI

Çağımızda, güvenliği sadece politik ve askeri konulara indirgemek mümkün değildir. Ekonomik, sosyal ve hatta kültürel sorunlar da küresel güvenliği yakından etkilemektedir. Yoksulluk, işsizlik ve gelir dağılımındaki eşitsizliğin yaygın olduğu yerlerde kalıcı istikrar ve güvenlik söz edilemez. Daha da önemlisi, bu yerlerdeki istikrarsızlık, uygun ve zamanında müdahalelerle ortadan kaldırılamazsa veya kontrol altına alınamazsa, diğer bölgelere çeşitli vasıtalar aracılığıyla yayılır ve sonuçta tüm ülkeyi etkileyebilir. Benzer şekilde, terörizm, çatışma ve istikrarsızlığın nedenleri ele alınmadıkça, cehalet, yoksulluk ve haksızlıklar ortadan kaldırılmadıkça, ulusal güvenliğin sağlanması zor olacaktır. Güvenlik politikaları güvenlik kategorilerinin ihtiyaçları doğrultusunda şekillenmektedir. Aşağıda yer alan tabloda güvenlik kategorileri ve ilgi alanları yer almaktadır (Lüleci, 2013).

Tablo 1. Güvenliğin Kategorilere Ayrılması

Güvenlik Kategorisi	İlgili Alanı
Askeri	İlişkisel olarak baskılar
Siyasal	Otorite, yönetim statüsü ile tanıma
Ekonomi	Finans, üretim, ticaret
Toplum	Kimliklerde kolektif etkileşim
Çevre	Gezegenle olan etkileşim

Ülkemizde yaşanan güvenlik politikalarındaki değişimde Tablo 1.’de yer alan güvenlik kategorilerinin, bütünsel olarak irdelenmesi esas alınmıştır. Bu bakış açısıyla güvenlik politikalarındaki değişimin ana nedeni olan terörizm ile etkileşim ele alınmıştır. Terör örgütlerinin faaliyetleriyle birlikte güvenlik politikalarında köklü değişiklikler olmuş, iç tehditlere öncelik veren politikalar oluşturulmaya başlanmıştır (Ülman, 2000). 1990’lı yıllarda özellikle Milli Güvenlik Siyaset Belgesinde ilk defa terörizm tehdit algılamasında ilk sırayı almıştır (Özcan, 2000). 1997 yılında ise tehdit algılamasında ilk sırayı terörizmden önce irtica almıştır. Bu tehdit belirlemesi ile birlikte iç tehditler ülkenin ve cumhuriyetin yapı taşlarının yıpratılıp yok olmasında dış tehditlerden daha güçlü görülmeye başlanmıştır (Bilgin, 2005). Yine aynı dönemde tehdit skalasının artırılması ile birlikte bazı kamuoyu tartışmaları sonlandırılarak güvenlik amaçlı bir takım olağandışı durumlar meşrulaştırılmıştır (Bilgin, 2007). Uygulanan güvenlik politikalarına yönelik getirilen eleştiriler vatana ihanetle bir tutularak katı bir siyasi ortam oluşturulmuştur (Karakaya, 2008).

2000'li yıllara gelindiğinde ise milli güvenlik kapsamı üzerinde tartışmalar ortaya çıkmaya başlamıştır (Kaliber, 2005). Yeni milli güvenlik politikalarının belirlenmesinde, iktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) ile Avrupa Birliği (AB) uyum yasalarının çıkarılarak yürürlüğe konulmasının izleri görülmektedir (Aktaş, 2011). 2010 yılında gerçekleştirilen referandum ile Milli Güvenlik Kurulu'ndaki (MGK) asker çoğunluğuna son verilerek Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) mensuplarının iç ve dış siyasadaki etkisi azaltılmıştır (Aras ve Karakaya, 2008). Bu etkinin Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde (MGSB) de değişikliklere neden olduğu görülmekte olup; 2005 yılında ilk üç tehdit, sırasıyla irtica, bölücülük, terör iken 2010 yılında herhangi bir grup tehditsel olarak kategori edilmeyerek güvenlik kavramı su güvenliği, gıda güvenliği, ekonomik güvenlik vb. kavramları içerecek şekilde genişletilmiştir (Aktaş, 2011).

2015 yılına gelindiğinde özellikle bazı toplumsal olayların etkisi ile MGSB'de birtakım değişikliklerin yapıldığı görülmektedir. Bu değişikliklerde özellikle 2013-2015 yıllarındaki çözüm süreci (Köse, 2017), paralel devlet yapılanması, Gezi Parkı olayları (Karadağ, 2014) etkili olmuştur. Nitekim 2015 yılı MGSB içinde tehditler tekrardan tanımlanmıştır. Bu tehditler; istismar eden örgütler, bilgi-teknoloji güvenliği, sosyal medya tehdidi, haberleşme güvenliği, paralel devlet yapılanması ve sivil ayaklanmalar olarak belirlenmiştir (MGK, 2015). Bu belirlemede en belirgin faktörün, muhtemel olayların istihbarat aracılığıyla önceden tespit edilmesine ağırlık verildiği görülmektedir. Güvenlik politikalarının oluşturulmasında ve bunların uygulanmasında istihbarat önemli bir yer tutmaktadır (Dedemen, 2011; Dedemen, 2016). Özellikle ulusal hedeflerle milli güç unsurlarının etkin çalışabilmeleri için bir takım bilgiler toplanıp analiz edilerek istihbarat üretilmelidir (Caşın, 2002). Büyük resmin görülmesi burada önemlidir (Berkowitz ve Goodman, 2002; Gümüş, 2018). Ulusal politikaların belirlenmesi için gereken veriler stratejik istihbarat oluşturucular aracılığıyla bürokratlar ve karar mekanizmasındaki aktörlere iletilir (Dearth ve Godden, 1995). Böylece yapılar arasında bütüncül bir iletişim ağı kurularak uygun güvenlik politikalarının oluşması sağlanır.

2016 yılına gelindiğinde ise ulusal politikaları etkileyen 15 Temmuz darbe girişimi gerçekleşmiştir. 15 Temmuz Darbe Girişimi 3 önemli sonuç doğurmuştur: Darbe girişimi silahlı kuvvetlerin fonksiyonelliği ile açıklanabilir olmamasından dolayı kurucu değerlere dönülmesi zarureti, devlet-sivil ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi gerekliliği ve toplumsal meşruiyeti etkileyen dini kavram ve değerler üzerine yoğunlaşma ihtiyacı ortaya çıkmıştır (Alkan, 2016). Açığa çıkan bu gerekliliklerle birlikte FETÖ terör örgütü ile mücadelede etkinliği sağlamak için her

alandan operasyon başlatılmıştır. Bütün devlet kurumlarında çalışan personellerin FETÖ terör örgütü ile bağlantısı olup olmadığı araştırılmış; ilişkisi tespit edilenler tutuklanmışlar, kanun hükmünde kararname ile ihraç edilmişler, ilişki şüphesi olanlar mevcut görevlerinden uzaklaştırılmışlardır (Gül ve Yılmaz, 2017).

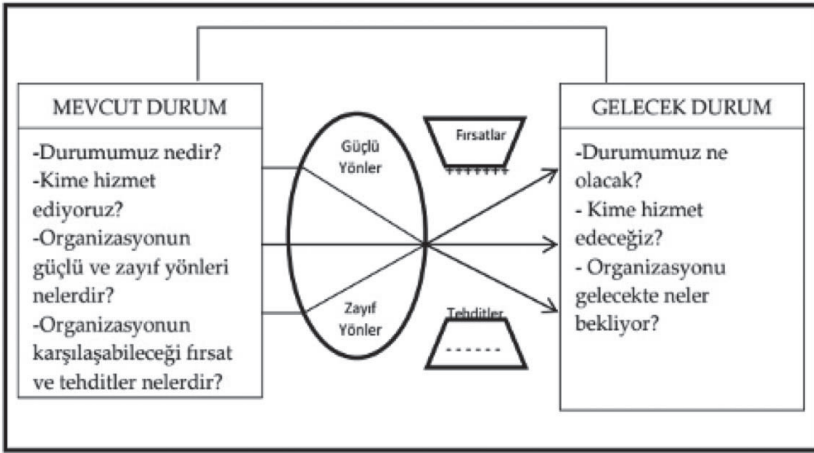
Güvenlik politikalarının şekillenmesinde ve değişmesindeki bir diğer etken ise Suriye’de yaşanan iç savaş ve bu iç savaş nedeniyle ülkemize sığınan mültecilerdir. PKK ve IŞİD terör örgütleri Suriye’de yaşanan iç savaşın Suriye’de doğurduğu otorite boşluğundan yararlanarak çok sayıda terör eylemi gerçekleştirmişlerdir. Artan sınır ihlalleriyle terör eylemleri üzerine “Zeytin Dalı” ve “Fırat Kalkanı” operasyonları gerçekleştirilmek zorunda kalınmıştır. 2011 yılında Derra’da başlayan halk ayaklanması Suriye’de bir iç savaşa neden olmuştur. Bu iç savaşla birlikte ülkemize sığınan mülteci sayısı 4 milyon kişiye yaklaşmıştır (Karasu, 2018). Mülteci sayısının fazla olması beraberinde bir takım güvenlik problemlerinin de ortaya çıkmasına neden olmuştur. Özellikle terör örgütü üyelerinin mülteciler arasına karışarak mülteciymiş gibi ülkemize girmeye çalıştıkları değerlendirilmektedir. Bu nedenle sınır kapılarında arama ve sorgulama sistemlerine ağırlık verilmiş, şüpheli olabileceği değerlendirilenler takibe alınmıştır. Diğer bir güvenlik problemi ise mültecilerin ülkemizde yaşadıkları yerlerdeki yerel halkın terör mağduru olma algılama düzeylerinin artmış olmasıdır (Kaypak ve Bimay, 2016).

Güvenlik politikalarındaki değişimler teknolojik gereksinimlerin artmasına neden olmuştur. Bu gereksinimler neticesinde yerli ve milli savunma sanayi hamleleri gerçekleştirilmiştir. Artan güvenlik problemleri neticesinde yerli ve milli İnsansız Hava Aracı (İHA) ve Silahlı İnsansız Hava Aracı (SİHA) sayıları artırılmış, birkaç bölgede ise insansız hava araçları üsleri oluşturulmuştur. Bu gözetleme ve ateşleme sistemleri özellikle güvenlik alanında birçok başarının elde edilmesini de beraberinde getirmiştir (Yiğit, Yazar ve Karakoç, 2018). Bir diğer milli silah ise Milli Piyade Tüfeğidir (MPT). Yerel savunma sanayi şirketlerin, ülkenin milli olarak tasarlanan ilk tüfeği MPT-76’yı seri üretime başlamışlardır. MPT-76 tüfekleri 47 NATO sınavından geçmiş ve Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kullanılan Alman G-3 tüfeklerinin yerini almaktadır. Üretilen MPT-76 silahlarının birliklere dağıtımı gerçekleşmiş olup terörle mücadelede kullanılmaya başlanmıştır (Shay, 2018). Bunların yanı sıra milli ve yerli olan birçok araç, gereç ve teçhizat güvenlik birimlerine dağıtılmıştır.

3. SWOT ANALİZİ

SWOT analizi olarak bilinen çevre ve durum analizlerinin yapıldığı matris ilk olarak Heinz Weirich'in yazmış olduğu bir makalede literatüre girmiştir (Weirich, 1982). SWOT analizi ortaya çıktığı ilk günden günümüze kadar araştırmacıların ilgisini çekelemiştir (Cebecioğlu, 2006). SWOT kelime olarak İngilizce Strengths (Güçlü yanlar), Weaknesses (Zayıf yönler), Opportunities (Fırsatlar), Threats (Tehditler) kelimelerinin baş harflerinin kısaltılmasından oluşmaktadır. Bu analiz yöntemi kullanılarak hem nitel hem de nicel veriler elde edilmekte ve bu veriler değerlendirilmektedir. Bu analizler sayesinde bir çeşit matris olan SWOT incelenerek politikalara yönelik stratejik boyutlu görüşler oluşturulabilmektedir (Uçar ve Doğru, 2005).

Şekil 5. SWOT Gözlüğü

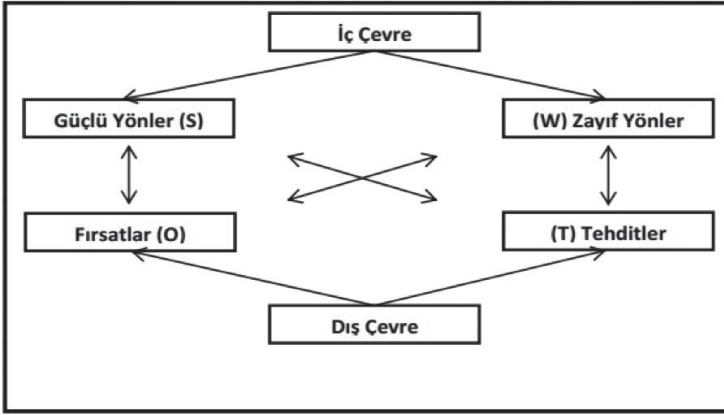

Kaynak: Aktan, C. (1999). 2000'li Yıllarda Yeni Yönetim Teknikleri. Stratejik Yönetim. İstanbul: TÜGIAD Yayını.

Yukarıda yer alan şekilden de anlaşıldığı üzere SWOT analizi araştırmacılara birtakım faydalar sağlamaktadır. Bu faydaları iki ana başlık altında betimleyebiliriz: Mevcut durumun tespit edilmesi, geleceğin öngörülebilir analizi. SWOT analizinin faydası durumun ve hedef kitlenin ne olduğu, politikanın güçlü ve zayıf yanlarıyla karşılaşılabilecek fırsat ve tehditlerin anlaşılmasıdır. Matrisin ikinci faydası ise gelecekte durumun nasıl olacağını, hedef kitlenin değişip değişmediğinin, organizasyonu bekleyen koşulların neler olduklarının anlaşılmasıdır (Aktan, 1999;

Ülgen ve Mirze, 2016). SWOT gözlüğü mevcut durumu ve geleceği gösterirken bir takım boyut ve faktörler doğrultusunda çalışmaktadır. Bu faktörler aşağıdaki şekilde gösterilmektedir.

Şekil 6. SWOT analizinde temel faktörler

Kaynak: Özköse, H., Arı, & Çakır, Ö. (2013). Uzaktan Eğitim Süreci için SWOT Analizi. Middle Eastern & African Journal of Educational Research, 5, ss 41-55.

Yukarıda yer alan şekilde SWOT matrisinin ana faktörleri yer almaktadır. Matrisin ana boyutları işletmeyi oluşturan iç çevre, iç çevre analiz sonucu organizasyonun sahip olduğu artı değerler olan güçlü yönler ve mevcut eksi değerleri ifade eden zayıflıklardır. İşletmenin paydaşlarının yer aldığı ve diğer değişimleri içeren dış çevre, dış çevre analizi sonucu organizasyona artı değer katabilecek etmenler olan fırsatlar ve eksi değer kaybına neden olacak tehditlerdir (Ülgen ve Mirze, 2016).

Bu araştırmada kırsal ve kentsel alan politikalarının değerlendirilmesinde SWOT analizi yöntemi kullanılmıştır. Güçlü, zayıf yönler ile tehdit ve fırsatların tespitinde güvenlik politikalarına yön veren raporlar (Aslan, 2017; Çomaklı ve Turan, 2017; Soner, Aslan ve Kıyıcı, 2017; UTGAM, 2017a; UTGAM, 2017b; Sarı ve Tinas, 2018; Miş vd., 2018; Balkan, 2019), aktörler (Erdoğan, 2018; Soylu, 2018a; Soylu, 2018b; Soylu, 2019a; Soylu, 2019b), videolar (AA, 2018; Arslan, 2018; Teke Tek, 2018; TRT, 2018; Ataman, 2019; Gündem Özel, 2019), kamu güvenlik birimleri sosyal medya hesapları (Jandarma, 2019; Jandarma GNK, 2019; @jandarma, 2019;

@jandarmaGNK, 2019; @emniyetgm, 2019a; @emniyetgm, 2019b; Emniyet Genel Müdürlüğü, 2019) ve konuyla ilgili araştırmalar (Dedemen ve Çitlioğlu, 2014; Bilgiç, 2014; Karadağ, 2014; Dedemen, 2015; Cantenar ve Tümlü, 2016; Karagöl, 2016; Aras, 2017; Köse, 2017; Dedemen, 2019b) değerlendirilmiştir. Belirtilen bu kaynaklar stratejinin görünüm-derinlik, durumsallık, örnek-model, taktik ve plan fonksiyonları açısından irdelenmiştir.

4. KIRSAL ALAN GÜVENLİK POLİTİKALARININ SWOT ANALİZİ

Dünyamızın en önemli sorunlarından biri terörün küreselleşmesiyle birlikte ekonomik, politik ve sosyal düzenimizi yok etme potansiyeline sahip bir tehdide dönüşmesidir. Türkiye, terörizm nedeniyle büyük kayba uğramış bir ülkedir. Irak'ın kuzeyinde ana kampları bulunan PKK terör örgütünün varlığı şu anda Türkiye'nin güvenliği için en ciddi tehdittir. Dahası, bu terör örgütü bölgeyi istikrarsızlaştırmaya çalışmakta ve bölgesel barış ve düzeni tehdit etme amacı gütmektedir. Terör örgütleri belirli dönemlerde meskûn mahallerde faaliyet yürütse de genel anlamda kırsal alanda konuşlanmaları ve kırsala dayalı terör eylemleri gerçekleştirmeleriyle dikkat çekmektedirler. Kırsal alan il ve ilçe merkezleri dışında kalan, özellikle jandarma teşkilatı sorumluluk sahasında olan bölgeler olarak kabul edilmektedir (Gümüş, Kartal ve İnan, 2017). Ülkemizde kırsal yapılanması bulunan terör örgütleri; Maoist Komünist Partisi (MKP), Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TİKKO), Devrimci Halk Kurtuluş Cephesi (DHKP-C), Türkiye Komünist Partisi / Marksist Leninist (TKP/ML), Marksist Leninist Komünist Parti (MLKP), PKK ve uzantıları olan Kongra-Gel, Halk Savunma Güçleri (HPG), Özgür Kadın Birlikleri (JYA STAR), Kürdistan Topluluklar Birliği (KCK), Kürdistan Özgürlük Şahinleri (TAK) olarak sıralanmaktadır (Gürel, 2015; Cengiz, 2018).

Kırsal alan güvenlik politikalarının kırsal alanda faaliyet yürüten terör örgütlerinin yapılanmasını yok etmek doğrultusunda şekillendiği görülmektedir. Yukarıda isimleri verilen terörist oluşumlar kırsal alan politikalarının oluşmasında etkili olan çevre koşullarını şekillendirmektedirler. Türkiye Cumhuriyeti Devletinde 15 Temmuz sonrası uygulanan güvenlik politikalarının SWOT gözlüğü ile irdelenmesi sonucu aşağıda yer alan bir takım bulgulara erişilmektedir.

4.1. Güçlü Yönler

- Yerli ve milli İnsansız Hava Araçlarıyla (İHA) Silahlı İnsansız Hava Araçlarının (SİHA) aktif şekilde kullanımı¹,
- Yurt dışında özellikle başarılı operasyonlarla terör örgütlerine darbe vurulması,
- Belirli seviyede kurum kültürü oluşmuş bir Jandarma Genel Komutanlığı’nın olması,
- Kırsal alan politikalarının uygulanmasına yönelik olarak özel birliklerin² oluşturulmuş olması,
- Kırsal alan politikalarının uygulanmasında ihtiyaçlar doğrultusunda vakit kaybetmeden yeni teşkilatlanma hareketliliğine sahip bir merkezi ve yerel yapılanmanın bulunması,
- Jandarma Genel Komutanlığı’nın profesyonel silahlı kuvvetlere geçmeye yönelik karar almış ve bunu uyguluyor olması,
- 15 Temmuz darbe girişimi sonrası Jandarma Genel Komutanlığı’nın yeniden yapılandırılarak doğrudan İçişleri Bakanlığına bağlanması ve Genel Komutanlık görevine de Jandarma Teşkilatında görev yapmış Jandarma sınıfı Generallerin atanması,
- Kalekol adı verilen güvenli yerleşkelerin yapılmış olması,
- Güçlü bir siyasi iradenin ortaya konulması,
- İklim şartlarına uygun silah ve teçhizatın kullanılıyor olması ve bunlar üzerindeki geliştirme faaliyetlerinin devam etmesi,
- Yasama organının kırsal alan güvenlik politika uygulayıcılarını hukuki açıdan destekliyor olması,
- Kritik bazı kırsal alanları gözetlemek amaçlı kamera sistemlerinin kullanılıyor olması,

¹ Yerli ve Milli İHA’lar 2014 yılında envantere girmiş olup 2017 yılında kamu kolluk güvenlik birimlerinde kullanılmaya başlanmıştır. Halen 75 adet milli İHA TSK ve EGM Hizmetindedir (MİLDATA, 2019).

² Yakalanan ya da teslim olan terör örgütü üyelerinden devlet için hizmet edenler, korucular ve jandarma personelinden oluşan timdir.

- 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası mülki idare amirlerinin bizzat terörle mücadele içerisinde aktif rol oynayacak şekilde görevlendirilmeleri,
- Vatandaşların genelinin desteğinin kazanılmış olması,
- Topyekûn mücadele prensibinin benimsenmiş olması,
- 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası olağanüstü hal ilan edilerek kamu kolluk güvenlik birimlerinin yetkilerinin artırılması,

4.2. Zayıf Yönler

- FETÖ terör örgütü üyelerinin farklı haberleşme kanalları kullanmalarından dolayı üyelerinin tümünün tespitinde yaşanan zorluklar,
- Ele geçirilen terör örgütleri üyelerinin cezaevlerinde tekrardan bir yapılanma içerisine girip eylemlerine cezaevlerinde devam etmeleri,
- Terör örgütlerinin internet mecrasını propaganda, eleman temini ya da mali kaynak temini için kullanmaları,
- Terör örgütlerinin bir takım iç ve dış siyasi oluşumlarca korunmaya çalışılmaları,
- Kırsal alanda kontrolden uzak alanlardaki vatandaşların terör örgütlerinin tehditlerine maruz kalmaları
- Kırsal alanda çokça doğal mağara bulunması,
- Ülkemizdeki bürokrasinin yavaşlığından örgütlerin faydalanması,
- FETÖ Terör örgütü mensuplarının tespitinde zorlanması
- Güvenlik güçlerinin kırsal alan güvenlik politikalarını uygulamak üzere oluşturulan kırsal alandaki yerleşkelerinin ihtiyaçlarının genelde karayolu ve sivil şahıslarla karşılanıyor olması,
- Kırsal alanın el yapımı patlayıcı (EYP) riskine açık olması,
- Terör örgütlerinin uyguladığı sözde vergi uygulamalarının önüne geçilmesinde zorluklar olması,
- Terör örgütlerinin kırsal yapılanmalarındaki örgüt üyesi eksikliklerini Kuzey Irak aracılığıyla tamamlamaları,
- Sadece teröristle mücadelenin tek başına terörizmi yok edememesi,

- Terör örgütü üyelerinin özellikle son dönemlerde eylem dışında sivil kıyafetle köylerde, halkın içine karışarak yaşamaları,
- Özellikle Kuzey Irak bölgesinin terör örgütlerince eğitim amaçlı kullanılıyor olması,
- Kırsal bölgelerin arazi yapısının terör örgütü üyelerinin barınması için uygun olması,
- Terör örgütlerinin yüksek gelir sağlayan uyuşturucu ticaretinde aktif olmaları.

4.3. Fırsatlar

- Yerli ve milli savunma sanayinin hızla geliştirilmesi konusunda siyasi iradenin kararlılığı,
- Savunma sanayisinde yerli üretime ağırlık verilmesi,
- Teknolojik gelişmelerin savunma sanayinde olumlu bir etkiye sahip olması,
- Siyasi iradenin terörle mücadele konusunda silahlı kolluk kuvvetlerine maddi ve manevi destekleri,
- Son dönemlerde terör örgütlerinin kırsal yapılanmalarının lojistik kanallarının yok edilmiş olması,
- Türkiye’nin güçlü durum ve tutumundan dolayı terör örgütü üyelerinin zor durumda olmaları,
- Yerli yapım yeni uzun namlulu silahların dağıtılmaya başlanması,
- Terör örgütlerinin ülke içerisinde üye teminlerinin 15 Temmuz dönemi öncesine göre önemli derecede azalmış olması,
- Vatandaşların devleti önceki dönemlere göre daha güçlü görmeleri.

4.4. Tehditler

- Terör örgütlerinin teknolojik alt yapıya uyumunun, esnek yapıları dolayısı ile hızlı olması,
- Yurtdışında FETÖ terör örgütünün yeniden bir yapılanma içerisine girmiş olması,

- FETÖ ve PKK terör örgütlerinin ülke dışındaki yapılanma çalışmalarının birtakım ülkelere desteklenmesi ya da himaye edilmesi,
- PKK terör örgütünün bir kolu olan Halk Koruma Birlikleri (YPG) terör örgütünün bazı yabancı ülkeler tarafından finanse edilmesi ve silah yardımıyla bulunulması,
- Karayolu güzergâhlarının yol kesme eylemlerine açık olması,
- Terör örgütlerinin önceki olay ya da olgulardan bir takım çıkarımlarda bulunarak bir öğrenme sürecinin içerisinde olmaları ve bu öğrenmeyle birlikte sürekli evrilmeleri,
- Terör örgütlerinin kimyasal silah kullanma arayışı içinde olmaları,
- Son dönemde kırsal alanda silahlı grubu kalmayan aşırı sol terör örgütlerinin tekrar kırsal alanda faaliyet yürütme gayretleri,
- Suç ve terör örgütlerinin karşı tedbirleri hızla geliştirmeleri,
- Aşırı sol terör örgütü üyelerinin faaliyette oldukları bölge halkından olmaları sebebiyle bölge halkı üzerinde manevi bir bağlarının olması,
- Hükümetlerin güçlerinin bazı konularda sınırlı olması,
- Kırsal alanda sivil-terörist ayrımında zorluk çekilmesi

Kırsal alan güvenlik politikalarının SWOT analizi ile incelenmesi sonucu kırsal kamu kolluk güvenlik birimlerinin faydalanabileceği bir takım veriler ve stratejiler elde edilecektir. Özellikle kırsal alan güvenlik politikaların oluşturulması ve şekillendirilmesinde zayıf yönlere ağırlık verilecek, gelecekteki fırsatlar birer itki gücü olarak kullanılacaktır. Örneğin zayıf yönlerden olan “Terör örgütlerinin kırsal yapılanmalarındaki örgüt üyesi eksikliklerini Kuzey Irak aracılığıyla tamamlamaları” maddesine yönelik olarak güçlü yönlerden olan “Milli İHA ve SİHA’ların kullanımı” gereği mevcut envanterdeki İHA/SİHA sayılarıyla komuta kontrol noktaları artırılabilir. Böylece Kuzey Irak Bölgesinden Sözde Koçgiri Bölgesine gönderilen terör örgütü üyeleri, daha sözde Koçgiri bölgesine varamadan imha edilebilir. Kırsal alan güvenlik politikalarının SWOT analizi genel olarak değerlendirildiğinde ise politikaların güvenlik tehdit ve riskleri (PKK, FETÖ, TİKKO vb. terör örgütleri) doğrultusunda şekillendiği görülmektedir. Özellikle savunma sanayiinde milli araç, gereç, silah ve makine sistemlerine önem verilmesiyle birlikte kamu kolluk

birimlerinin ihtiyaçları doğrultusunda ürünler geliştirilebilmektedir. Böylece kamu kolluk güvenlik birimlerinin kırsal alan politikalarının uygulanmasındaki başarısı artmaktadır. Kırsal alan güvenlik politikalarının görece başarılı olduğu, uygulamacı personellerin ihtiyaçlarının politika oluşturulmasında dikkate alındığı, uygulamaya yönelik olarak kırsal kolluk güvenlik birimlerinin maddi, manevi ve hukuki olarak desteklendiği, zayıf yönler ile tehditlerin güçlü yönlerle fırsatlardan fazla olmasına rağmen etkili güvenlik politikaları aracılığıyla bu farkın kapatılmaya çalışıldığı tespit edilmiştir.

5. KENTSEL ALAN GÜVENLİK POLİTİKALARININ SWOT ANALİZİ

Günümüzde kentleşme hızla artmakta, mevcut kentler ise hızlı bir şekilde büyümektedirler. Kentsel alan il ve ilçe merkezleri, özellikle polis teşkilatı sorumluluk sahasında olan bölgeler olarak kabul edilmektedir (Gümüş, Kartal ve İnan, 2017). Bu büyüme ile birlikte kentlerdeki güvenlik politika ve sistemleri de gelişmek mecburiyetinde kalmaktadır. Kent güvenliği daha ziyade önleyici kolluk hizmetlerinin ön planda olduğu bir kavramdır. Önleyici kolluk hizmetleri suçun oluşmasına neden olan ana faktörlerin tespit edilip ortadan kaldırılmasına dayanmaktadır. Önleyici kolluk hizmetlerinin yanı sıra terör odaklı eylemlerin şehirlerde gerçekleşiyor olması son 4 yılda güvenlik politikalarında kaymalara neden olmuştur.

FETÖ terör örgütü lideri Fetullah GÜLEN tarafından devletin tüm kılcal damarlarına sızma talimatını uygulayan terör örgütü üyelerinin öncelikle kentsel alanda güçlü olmaya çalıştıkları söylenebilir. Özellikle Ankara başta olmak üzere bütün il merkezlerindeki kamu kurumlarının yönetici kadrolarının bir kısmına sızmışlardır (Gül ve Yılmaz, 2017). 15 Temmuz darbe girişiminden sonra bu terör örgütü üyelerinin devletin kurum ve kuruluşlarından temizlenmesi için bir takım tedbirler geliştirilmiştir. 20 Temmuz 2016 tarihinde Olağanüstü Hal (OHAL) ilan edilmiş ve OHAL 19 Temmuz 2018 tarihine kadar devam etmiştir. OHAL süreci boyunca toplam 37 Kanun Hükmünde Kararname yayınlanmış, bu kararnamelerle birçok kanun maddesinde köklü değişiklikler gerçekleştirilmiştir. FETÖ terör örgütü ile mücadelede toplamda 33 500 üzerinde öğretmen, 31 500 üzerinde polis, 13 000 üzerinde silahlı kuvvetler personeli, 7 000 üzerinde sağlık personeli, 6 000 üzerinde akademisyen ve 39 000’in üzerinde diğer kamu çalışanı ihraç edilmiştir. FETÖ terör örgütü ile mücadele amacıyla hukuk alanındaki tedbir ve değişiklikler askeri alanı da etkilemiş ve askeri tedbirlerin gelişmesini de hızlandırmıştır. Askeri tedbirler kapsamında özellikle subay temin merkezlerinden olan Kuleli, Maltepe ve Işıklar Askeri Liseleri kapatılmıştır (Akça vd., 2018).

Günümüz terörist unsurlar ve terör örgütlerini değerlendirdiğimizde çıkış noktalarının mağduriyet ve haksızlık söylemlerinden kaynaklı ötekileşme algısının oluşmasının yanında mezhepsel ve etnik kimliklerin kullanımı ile modası geçmiş ideolojilerin izleyicileri olduğu görülmektedir (Çitlioğlu ve Dedemen, 2014). Bu görüşten destek alarak son dönemde terör örgütlerinin şehir yapılanmalarına ağırlık verdikleri görülmektedir. Özellikle PKK'nın 15 Temmuz Darbe Girişiminden önce şehir yapılanmaları ile geniş çaplı terör eylemleri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Kentsel alan politikalarının değişiminde şüphesiz 400'ün üzerinde güvenlik personelinin şehit olduğu Hendek Operasyonları (Yanmış ve Hanili, 2016) ve 15 Temmuz Darbe Girişiminin etkisi büyüktür. Türkiye'de 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası uygulanan kentsel alan güvenlik politikalarını SWOT gözlüğü ile incelediğimizde aşağıda belirtilen bulguları elde etmekteyiz.

5.1. Güçlü Yönler

- FETÖ terör örgütüne üye olmaktan dolayı mesleklerinden uzaklaştırmaların kamu kurumlarında yapılacak reformları kolaylaştırması,
- Devlet kurum ve kuruluşlarına sızan FETÖ terör örgütü üyelerinin belirlenip haklarında yasal işlemlerin yapılması için gerekli yasal düzenlemelerin zamanında yapılmış olması,
- Kentsel alan politikalarının uygulanmasına yönelik olarak özel birliğin oluşturulmuş olması,
- Kentsel alan politikalarının uygulanmasında ihtiyaçlar doğrultusunda vakit kaybetmeden hemen yeni teşkilatlanma hareketliliğine sahip merkezi ve yerel yapılanmaların bulunması,
- Yurt dışında özellikle başarılı operasyonlarla terör örgütlerine darbe vurulması,
- Belirli seviyede kurum kültürü oluşmuş bir Emniyet Genel Müdürlüğü'nün olması,
- Emniyet Genel Müdürlüğü'nün doğrudan İçişleri Bakanlığı'na bağlı olması,
- Uzun namlulu silahların kentsel alan güvenlik politikalarının uygulayıcılarının kullanımına açılmış olması,

- Mevcut yasa, kanun hükmünde kararname, yönetmelik ve yönergelerle uygulayıcıların hukuki açıdan desteklenmiş olmaları,
- Kritik il ve ilçelere giriş/çıkışların kontrollü bir şekilde yapılıyor olması,
- Şehirlerde gelişmiş kamera gözetleme ağlarının olması ve her geçen gün bu ağlara yeni kamera ve sistemlerin eklenmesi,
- Mülkü idare amirlerinin terörle mücadele konusundaki artan etkinlikleri,
- Halkın genel çoğunluğunun desteğinin alınmış olunması,
- Terör örgütlerini finanse eden yerel yöneticilerin görevlerine son verilerek yerlerine kayyumların atanması,
- Terör örgütlerinin dağ kadrosu zayıfladığı için şehir yapılanmaları ve siyasi kollarının da zayıflaması,
- Sağlam bir haberleşme alt yapısına sahip olunması,
- Tak-Çıkar adı verilen, kimlik kontrollerinde kullanılan yeni bir gözlük tasarımının gerçekleştirilmesi

5.2. Zayıf Yönler

- FETÖ Terör örgütü mensuplarının tespitinde zorlanması,
- FETÖ terör örgütüne üye olmaktan dolayı meslekten ihraç edilen, açığa alınan ya da tutuklu olanların ilgili kuruluştaki oluşturdukları personel sayısındaki zafiyetler,
- Özellikle büyük şehirlere giriş ve çıkışların tamamen kontrol edilebilmesinin imkânsız oluşu,
- Terör ve suç örgütlerinin güvenlik güçleri ile işbirliği yaptıklarını tespit ettikleri sivil vatandaşları öldürmeleri,
- Kentsel alan güvenliğini uygulamak üzere konuşlandırılmış tesislerin şehir merkezinde yer almaları ve uygulayıcılara terörle mücadele dışında başka görevlerin de veriliyor olması,
- Ülkemizdeki bürokrasinin yavaşlığından örgütlerin faydalanması,

- İnsan temelli terörle mücadelenin insanın kusurluluklarından dolayı sekteye uğraması,
- Kentsel alanda yerleştirilecek bir EYP'nin tespitinin zor olması,
- Genel ve yerel seçimlerde terör örgütlerinin vatandaşları tehdit etmeleri,
- Teröristle mücadele ile terörizmle mücadelenin birbirinden farklı olgular olmasına rağmen aynı olgularmış gibi algılanmaları,
- Terör örgütlerinin şehir yapılanmasındaki üyelerinin sivil vatandaş gibi yaşamaları ve terörist olduklarının anlaşılabilmesi,
- Irak Şam İslam Devleti (DAİŞ) terör örgütünün şehirlerdeki etkinlik derecesinin tam olarak tespit edilememesi,
- Terör örgütlerinin yüksek gelir sağlayan uyuşturucu ticaretinde aktif olmaları,
- Toplumsal olay görünümü terör eylemlerinin gerçekleştirilmesi,
- Kentsel alandaki eylemlerde özellikle kadın ve çocukların kalkan olarak kullanılması,
- Kırsal alanda tutunamayan teröristlerin kentsel alana geçişleri

5.3. Fırsatlar

- Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde özellikle son 15 yılda siyasal alanda istikrarın olması,
- Savunma sanayisinde yerli üretime ağırlık verilmesi,
- FETÖ terör örgütünden temizlenen güvenlik birimlerinde istihbarat güvenliğinin önceki döneme göre artması,
- İstikrarlı ve kararlı yönetimin terör konusunda silahlı kolluk kuvvetlerine maddi ve manevi destekleri,
- Son yıllarda çok sayıda terör örgütü mensubunun etkisiz hale getirilmesi neticesinde terör örgütlerinin üye temin edilmesinde güçlükler yaşamaları,

- FETÖ terör örgütünün iletişim ve şifre kanallarının çözülmesi neticesinde mahrem imamların etkisiz hale getirilmesi,
- 2023 yılı hedefleri doğrultusunda güvenlik politikalarına kaynak artırımına gidilmiş olunması,
- Suç ve suçlularla mücadele konusunda profesyonel/tecrübeli personel alt yapısının olması,
- Terörle mücadele kapsamında özel birliklerin teşkil edilmiş olması,
- Kentsel güvenlik alt yapılarında iyileştirilmeye gidilmesi

5.4. Tehditler

- Terör örgütlerinin özellikle 15 Temmuz Darbe Girişimi öncesinde benimsemiş oldukları meskûn mahallerde örgütlenmeye tekrar girecekleri yönünde edinilen bilgiler,
- PKK/KCK terör örgütünün mensuplarının ülke genelinde başta güvenlik güçleri olmak üzere devlet büyüklerine, adli ve mülki erkana, stratejik ve ekonomik öneme haiz noktalara, kayyumlara ve konutlarına vb. yönelik drone benzeri hava araçlarına tuzaklanmış patlayıcılar, silahlı/ bombalı, roketatarlı, mayınlı/EYP’li, havanlı, suikast tarzı eylemler ile sansasyonel eylem arayışında olmaları,
- Terör örgütlerinin özellikle şehir merkezlerinde yapılan terör eylemlerinin basında geniş yer tutmasından dolayı şehir eylemlerini yeni bir yöntem olarak benimsemeleri,
- Bombalama eylemlerinde herhangi bir olumsuz kaydı olmayan sivil araçları kullanmaları,
- Terör örgütünün siyasi uzantılarının kendi meşruiyetlerini ilan ederek siyasi alanda faaliyet yürütmeleri,
- PKK’nın şehir yapılanmasına yönelik olarak üç yıl önce kurduğu Sivil Savunma Birliklerinin (YPS) terör örgütünü aktifleştirme ve eylemselliğini artırma çabası içerisinde olmaları,
- Aşırı sol terör örgütlerinin gençlik yapılanmaları vasıtasıyla üniversite ve liselerde alt yapı oluşturma, propaganda ve eleman temini çalışmalarında bulunmaları,

- Aşırı sol terör örgütlerinin illegal alan yapılanmaları ve marjinal gruplara müzahir kişileri; kamuoyu gündemindeki (ekonomik gelişmeler, Fırat'ın doğusuna yapılması muhtemel operasyon vb.) konuları provoke ederek şehirlerde kitlesel bir eylem gerçekleştirme çabası içerisinde olmaları,
- Suç ve terör örgütlerinin karşı tedbirleri hızla geliştirmeleri,
- Terör örgütlerinin devamlı suretle öğrenen ve gelişen bir kültüre sahip olmaları,
- Türkiye'nin güney sınırında düzenli bir orduya sahip güçlü merkezi yönetimi olan bir devletin olmamasıdır.

Kentsel alan güvenlik politikalarının SWOT analizi ile incelenmesi sonucu kentsel kamu kolluk güvenlik birimlerinin faydalanabileceği bir takım veriler ve stratejiler elde edilecektir. Özellikle kentsel alan güvenlik politikaların oluşturulması ve şekillendirilmesinde tehditler güçlü yönler aracılığıyla bertaraf edilmelidir. Örneğin tehditlerden olan “Terör örgütlerinin özellikle 15 Temmuz Darbe Girişimi öncesinde benimsemiş oldukları meskûn mahallerde örgütlenmeye tekrar girecekleri yönünde edinilen bilgiler” maddesine yönelik olarak güçlü yönlerden olan “Mevcut yasa, kanun hükmünde kararname, yönetmelik ve yönergelerle uygulayıcıların hukuki açıdan desteklenmiş olmaları” ve “Şehirlerde gelişmiş kamera gözetleme ağlarının olması ve her geçen gün bu ağlara yeni kamera ve sistemlerin eklenmesi” maddeleri gereği gözetleme kontrol noktaları artırılabilir. Böylece hendek/barikat kazmaya çalışan terör örgütü üye ya da yandaşları hemen tespit edilebilecek ve 15 Temmuz Darbe Girişimi öncesinde olduğu gibi geniş çaplı bir meskûn mahal operasyonuna gerek kalmayacaktır. Kentsel alan güvenlik politikalarının SWOT analizi genel olarak değerlendirildiğinde ise politikaların güvenlik tehdit ve riskleri (PKK, FETÖ, TİKKO vb. terör örgütlerinin kentsel yapılanmaları) doğrultusunda şekillendiği görülmektedir. Kentsel alan güvenlik politikalarının görece başarılı olduğu, uygulamacı personellerin ihtiyaçlarının politika oluşturulmasında dikkate alındığı, uygulamaya yönelik olarak kentsel kolluk güvenlik birimlerinin maddi, manevi ve hukuki olarak desteklendiği, güçlü yönler ile tehditlerin zayıf yönlerle fırsatlardan fazla olduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İnsanlar hükümetlerin doğru politikalarla gelir eşitsizliği ve yoksulluğu yok edebileceğini; mevcut suç oranlarını azaltabileceğini; FETÖ, PKK, TİKKO, DAİŞ gibi terör örgütlerini yok edebileceğini; işsizliği ortadan kaldıracabileceği gibi birçok şeye inanmaktadırlar. Ülkelerin kırsal/kentsel alan politikalarında etkili politikalar üretebilmeleri, içinde buldukları iç ve dış etmenlerinin iyi analizi ile mümkündür (Dedemen, 2019a).

Özellikle 15 Temmuz Darbe Girişiminden sonra ülkemizde uygulanan kırsal alan güvenlik politikalarının olumlu sonuçlar ortaya koyduğu, terör örgütlerine ağır kayıplar verildiği, kırsal alanda teröristlere ait birçok barınma noktası ve erzak depolarının imha edildiği görülmektedir. Bu faaliyetlerde özellikle SİHA’ların aktif ve esnek bir şekilde kullanılmaları sayesinde teröristlerin kırsal alanda eskisi gibi faaliyet yürütemedikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca SİHA’lar sayesinde birçok terör örgütü mensubu etkisiz hale getirilmiştir. Kırsal alanda uygulanan güvenlik politikaları sayesinde özellikle aşırı sol terör örgütlerinin kırsal silahlı yapılanmalarını terk etmek zorunda kaldıkları hatta silahlarını bırakıp kaçtıkları bilinmektedir.

Kırsal alan güvenlik politikalarının bir aracı olan yüksek güvenliki gözetleme kulelerinin kurulmasıyla birlikte özellikle terör örgütlerinin geçmiş dönemlerde yapmış oldukları yol kesme eylem noktaları 24 saat esasına göre gözetlenmektedir. Ayrıca bu kuleler sayesinde kritik terörist geçiş güzergâhı olarak değerlendirilen bölgeler devamlı olarak kontrol altında tutulmaktadır. Ayrıca inşa edilen bu kuleler güvenlik güçlerinin ihtiyaçları doğrultusunda araştırma geliştirme çalışmalarına tabii tutulmaktadır. Karar verici mekanizmaların kırsal alan güvenliği konusundaki kararlılıkları ve katılımları sayesinde terör örgütleri eylem yapamaz duruma gelmişlerdir.

Kentsel alan güvenlik politikaları irdelendiğinde ise kırsal alan güvenlik politikalarının etkinliklerine benzer kazanımlar edindikleri görülmektedir. 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası kritik illerin giriş ve çıkışları güvenlik güçlerince sıkı kontrol altında bulundurulmaktadır. Kritik olarak değerlendirilmeyen il ve ilçelerin giriş-çıkışları için plaka tanıma özelliği olan kameralar kullanılmaktadır. Özellikle kameralarda merkezi bir sistemin kurulmuş olması sayesinde İğdır’dan çıkan araç Trakya’ya kadar takip edilebilmektedir. Plaka tanıma sistemleri sayesinde sahte plakalarda tespit edilerek araçlar şüpheli olarak değerlendirilip

güvenlik güçlerince hemen müdahale sağlanmaktadır. Böylece terör örgütlerince şehirlerde gerçekleştirilmesi muhtemel bombalı araç eylemlerinin önüne geçilmektedir.

Bu araştırmada SWOT analiz yöntemi kullanılmıştır. Kırsal ve kentsel alan güvenlik politikalarının analizi üzerinde çalışmak isteyen araştırmacılar politikaların belirli bir alandaki performans güçlerini belirlemek için performans güçleri analizini kullanabilirler (Grundy ve Brown, 2002). Politikaların uygulandığı alanların uygulamadaki etkilerini görece belirlemek isteyen araştırmacılar denge analiz modelini kullanabileceklerdir (Hussey, 1998). Politika analizleri sayesinde durum tespitleri yapılarak oluşturulan politikalarının etkinlik durumları değerlendirilebilecektir (Çetin, Turan ve Çeven, 2018). Ayrıca yapılan bu analizler neticesinde elde edilen bilgiler ışığında oluşturulacak politikalar bilimsel bir alt yapıya sahip olacaklardır.

KAYNAKÇA

AA (12.12.2019). Türk Savunma Sanayii Zirvesi- Cumhurbaşkanı Erdoğan’dan Türk Savunma Sanayii Zirvesi’nde önemli açıklamalar-. <https://www.youtube.com/watch?v=BYTkGYMjklA> (erişim tarihi 5 Mart 2019).

Akça, I., Algül:, Dinçer, H., & Keleşoğlu, E. (2018). Olağanlaşan OHAL: Khk’ların Yasal Mevzuat Üzerindeki Etkileri. İstanbul: Heinrich Böll Stiftung.

Akgemci, T. (2015). Stratejik Yönetim. Ankara: Gazi Kitabevi.

Akgül, A. & Kaptı, A. (2010). “Türkiye’nin Uyuşturucu İle Mücadele Politikası: Politika Süreç Analizi,” içinde Özeren:, Sözer, M. A., ve Demir, O. Ö. (eds.) Yerelden Küresele Sınır Aşan Suçlar, Ankara: Polis Akademisi Yayınları.

Aktan, C. (1999). 2000’li Yıllarda Yeni Yönetim Teknikleri. Stratejik Yönetim. İstanbul: TÜGİAD Yayını.

Aktaş, A. (2011). Güvenikleştirme Yaklaşımı ve Türkiye’nin Ulusal Güvenlik Anlayışındaki Dönüşüm, Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt1, Sayı 2, pp. 7-47.

Alkan, H. (2016). “15 Temmuz’u Anlamak: Parametreler ve Sonuçlar”. Bilig, 79, 253-272.

Andersen, D. F., Bryson, J. M., Richardson, G. P., Ackermann, F., Eden, C. & Finn, C. B. (2006). Integrating modes of systems thinking into strategic planning education and practice: the thinking persons’ institute approach. Journal of Public Affairs Education, 12(3), 265-293.

Andrews, K. R. (1971). The Concept of Corporate Strategy. Homewood, Illinois: Dow Jones –Irwin Inc.

Ansoff, H. I. (1965). Corporate Strategy. Middlesex: Penguin Books.

Anthony, R. N. (1965). Planning and Control System: A Framework for Analysis, Division of Research. Boston: Harvard Business School.

Aras, B., & R. Karakaya Polat. (2008). “From Conflict to Cooperation: Desecuritization of Turkey’s Relations with Syria and Iran.” Security Dialogue, 39 (5), 495-515.

Aras, B. (2017). 15 Temmuz Sonrası Türkiye’de Devlet, Kurumlar ve Reform. İstanbul: İstanbul Politikalar Merkezi Yayınları.

Arslan, A. Y. (17.09.2018). İtirafçılar Ve Gizli Tanıklar 15 Temmuz'u Nasıl Anlatıyor? <https://www.youtube.com/watch?v=75otEWUM6-I> (erişim tarihi 20 Mart 2018).

Aslan, Ö. (2017). Türkiye'de Güvenlik Sektörünün Dönüşümü Polisliğin Yeniden Yapılandırılması. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.

Ataman, M. (15.05.2019). FETÖ'nün Güvenlik Kurumlarından Temizlenmesiyle Türkiye'nin Terörle Mücadele Kapasitesi Çok Arttı. <https://www.setav.org/fetonun-guvenlik-kurumlarindan-temizlenmesiyle-turkiyenin-terorle-mucadele-kapasitesi-cok-artti/> (erişim tarihi 21 Mayıs 2019).

Balkan: (2019). Rapor, Devlet Dışı Silahlı Aktörler Ve Terör Örgütlerinin Yeni Aracı: İHA. İstanbul: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı, SETA.

Berkowitz, B. ve Goodman, A. (2002). Strategic Intelligence for American National Security.,Princeton.

Bilgiç, M. S. (2014). PKK/KCK'nın Stratejisi, Taktikleri ve Taktik Düzeyde Etnik Terörle Mücadele. Bilge Strateji, 6(10), 85-114.

Bilgin, P. (2005). "Turkey"s Changing Security Discourses: The Challenge of Globalisation." European Journal of Political Research, 44 (1), 175-201.

Bilgin, P. (2007). "Making Turkey"s Transformation Possible: Claiming „Security-speak“ – not Desecuritization!." Southeast European and Black Sea Studies, 7 (4), 555-571.

Bonoma, T. V. (1984). Making your marketing strategies work. Harvard Business Review. 62. Harvard Business Review (pp. 69–76). March/April.

Cengiz, R. (2018). Bir Şiddet Grubunun Dinamizmi: PKK (PYD, YPG, KCK, PEJAK, JPG) The Dynamism Of The Group Of Violence: PKK (PYD; YPG, KCK, PEJAK, JPG). The Journal of International Social Research 11(59).

Chandler, A. D. (1962). Strategy and Structure. Cambridge: The MIT Press.

Cochran, C. E., Meyer, L. C, Carr, T. R. & Cayer, N. J. (2009). American Public Policy: An Introduction. Boston: Wadsworth Cengage Learning.

Cantenar, Ö. F., & Tümlü, F. (2016). PKK Terör Örgütünün Eylemlerinin Güvenlik Güçleri Zayıyatı Açısından Analiz. Kara Harp Okulu Bilim Dergisi, 26(1), 1-22.

Çaşın, M. (2002). Soğuk Savaş Sonrasında Askeri Stratejik İstihbaratın Yeni Vizyonu. *Avrasya Dosyası, istihbarat özel, sayı:2, Ankara, yaz 2002, ss. 258-261.*

Cebecioğlu, C. (2006). *SWOT Analizi ve Bir İşletme Üzerine Uygulama.* Gebze: Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çitlioğlu, E., & Dedemen, F. (2014). Terörizmi Anlamak, *Güvenlik Bilimleri Dergisi, 3(2), 25-39.*

Çelik, N., & Murat, G. (2009). Sayısallaştırılmış SWOT Analizi İle Bartın İli’nin Ekonomik Yapısını Değerlendirme, *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt:24, Sayı:1, ss.199-212.*

Çetin:, Turan, E., & Çeven: (2018). Kamu Örgütlerinde Performans Ölçüm Yöntemleri Olarak Etkililik, Etkinlik ve Verimlilik: Kavramsal Bir Değerlendirme. *Türk İdare Dergisi, Yıl:90, Sayı: 487, ss. 553-585.*

Çomaklı, Ş. E., & Turan, D. (2017). FETÖ ve PKK Bağlamında Terör Amaçlı Kullanılan Kamusal Mal Ve Hizmetler. *Ankara: Polis Akademisi Yayınları.*

Dearth, D. & Godden, R. (1995). *Strategic Intelligence: Theory and Application.* Washington. Washington D.C.: Defence Intelligence

Dedemen, F. (2011). Antropolojik İstihbarat Açısından 11 Eylül 2001 Sonrası Afganistan Örneğinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı, Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Müdürlüğü, Harp Akademileri Komutanlığı, İstanbul.

Dedemen, F., & Çitlioğlu, E. (2014). Terörizmi Anlamak. *Güvenlik Bilimleri Dergisi, 3(2), 25-39.*

Dedemen, F. (2015). Çağdaş Kamu Güvenliği ve Kolluk, *Güvenlik Bilimlerine Giriş Ders Kitabı, Kitap Bölümü, Ankara: Jandarma Yayınevi:325-355.*

Dedemen, F. (2016). Geleceğin Güvenlik Ortamının Şekillenmesinde Hibrit Savaş Modelinin Değerlendirilmesi, *Güvenlik Bilimleri Dergisi, 5 (1), 141-176.*

Dedemen, F. (2019a). Güvenlikleştirme Pratiklerinin Değişen Doğası: ABD ve İran Örneği, *Yayınlanmamış Doktora Tezi, Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara.*

Dedemen, F. (2019b). Güvenlikleştirme Pratiklerinin Değişen Doğası: ABD ve İran Örneği. *Ankara: Gazi Kitabevi.*

Dilek: (2016), *Oyun Teorisi Eşliğinde Sanayi Ekonomisi (Endüstriyel Ekonomi)*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Dilek:, & İnan, İ. E. (2017). The Analysis of Competition Between Kastamonu Catering Firms. *International Academic Journal ECONDER*. Cilt/ Vol: 1, Sayı/Issue:1, pp. 22-34.

Demir, F. (2011). Kamu Politikası Ve Politika Analizi Çalışmalarının Teorik Çerçevesi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:30, ss. 107-120.

Diñçer, Ö. (2013). *Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası*. İstanbul: Alfa Yayınları.

Dunn W. N. (1981), *Public Policy Analysis*, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, N J.

Dye, T. R. (1992). *Understanding public policy*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Emniyet Genel Müdürlüğü (2019). Emniyet Genel Müdürlüğü Resmi Youtube Hesabı. <https://www.youtube.com/channel/UCXVqkvoXzlccoi1j5pYFJHw> (erişim tarihi 10 Mayıs 2019).

Emniyetgm (2019). Emniyet Genel Müdürlüğü Resmi Instagram Hesabı. <https://www.instagram.com/emniyetgm/?hl=tr> (erişim tarihi 10 Mayıs 2019).

Erdoğan, R. T. (18.06.2018). İskele Sancak-Cumhurbaşkanı Erdoğan. https://www.youtube.com/watch?v=m_4fK9cHyJE (erişim tarihi 3 Mart 2019).

Eren, E. (1982). *İşletmelerde Yenilik Politikası*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayını.

Eren, E. (1997). *İşletmelerde Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası*. İstanbul: Der Yayınları.

Eren, E., & Özdemirci, A. (2018). *Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası*. İstanbul: Beta Basım Dağıtım A.Ş.

Flood, P. C., Dromgoole, T., Carroll: J., & Gorman, L. (Eds.). (2000). *Managing strategy implementation*. Oxford: Blackwell Publishers.

Grundy, T., & Brown, L. (2002). *Strategic Project Management*. UK: Thomson Learning.

Gül, H. (2015). Kamu Politikası Analizi, Yöntemleri ve Teknikleri. *Yasama Dergisi*, 29, 5-31.

Gül, İ., & Yılmaz: (2017). Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) İle Mücadele. *TURAN: Stratejik Arastirmalar Merkezi*, 9(35), 37.

Gümüş, N., Kartal: & İnan, İ. E. (2017). Tüketicilerin Kırsal Gıda Ürünlerine Yönelik Algılarının İncelenmesi, *International Journal of Academic Value Studies (JAVStudies)*, Sayı 14:144-153. Doi Number :<http://dx.doi.org/10.23929/javs.512>

Gümüş, N. (2018). *Tüketim Çağı*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Gümüş, N. & İnan, İ. E. (2018). Gıda Sektöründe Faaliyet Gösteren Kobi’lerin Helal Gıda Sertifikasına Yönelik Algılarının İncelenmesi: TR 82 Bölgesi, *ÜçüncüSektör Sosyal Ekonomi*, 53(3): 794-815.

Gündem Özel (05.03.2019). Türkiye’nin Bekası. <https://www.youtube.com/watch?v=v9bKGJGaxnA> (erişim tarihi 21 Mayıs 2019).

Gürbüz: & Şahin, F. (2016). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Felsefe-Yöntem-Analiz [Research Methods in Social Sciences Philosophy-Method-Analysis].

Gürel: (2015). Terör ve Terör Örgütlerinin Finans Kaynakları. *Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(4), 15-27.

Hardwick, C. T. & Lanuyt, B. F. (1961). *Administrative Strategy*, Simons Boordmarn Books.

Heide, M., Grønhaug, K. & Johannessen: (2002). Exploring barriers to the successful implementation of a formulated strategy. *Scandinavian Journal of Management*, 18, 217–231.

Heuser, B. (2010). *The Evolution of Strategy: Thinking War from Antiquity to the Present*, Cambridge University Press, Cambridge.

Hofer, C. W. & Schendel, D. (1979). *Strategy Formulation: Analytical Concepts (2.nd Ed)*. Minnesota: West Publishing.

Hrebiniak, L. G. & Joyce, W. F. (1984). *Implementing strategy*. New York: Macmillan.

Hussey, D. (1998). *Strategic Management*. 4rd Ed. Butterworth: Heinemann.

İnan, İ. E. (2018). Gıda Sektöründe Faaliyet Gösteren KOBİ'lerin Helal Gıda Sertifikasına Yönelik Algılarının İncelenmesi: TR 82 Bölgesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.

İnan, İ. E. & Çelik, E. (2018). Algılanan Örgütsel Güven Ve İş Tatmini: Kastamonu İli Özel Ve Kamu Bankalarında Bir Uygulama, AL-FARABI Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, ISSN - 2564-7946 2018 Vol. 2/3, pp. 23-52.

İnan, İ. E. (2019). Helal Kitap. Ankara: Gazi Kitabevi.

Jandarma (2019). T.C. İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Resmi Instagram Hesabı. <https://www.instagram.com/jandarma/?hl=tr> (erişim tarihi 12 Mayıs 2019).

Jandarma GNK (2019). T.C. İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Resmi Youtube Hesabı. <https://www.youtube.com/JandarmaGnk> (erişim tarihi 15 Mayıs 2019).

Kaliber, A. (2005). "Türkiye'de Güvenleştirilmiş Bir Alan Olarak Dış Politikayı Yeniden Düşünmek: Kıbrıs Örneği." Uluslararası İlişkiler, 2 (7), 31-60.

Karadağ, M. (2014). Gezi Parkı Direnişi ve Orta Sınıf. Gezi ve Sosyoloji: Nesneye Yüzleşmek, Nesneyi Kurmak, 186-190.

Karagöl, E. T. (2016). 15 Temmuz Darbe Girişimi ve Türkiye Ekonomisi. ADAM AKADEMİ Sosyal Bilimler Dergisi, 6(2), 37-49.

Karasu, M. A. (2018). Türkiye'deki Suriyeli Sığınmacıların Kentlerde Neden Oldukları Güvenlik Riskleri. Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt 36, Sayı 2: 51-73.

Kaypak, Ş., & Bimay, M. (2016). Suriye Savaşı Nedeniyle Yaşanan Göçün Ekonomik ve SosyoKültürel Etkileri: Batman Örneği. Yaşam Bilimleri Dergisi; Cilt 6, Sayı 1, 84-110.

Kempner, T. (1980). A Handbook of Management, 3rd Edition. Middlesex: Penguin Books.

Koontz, J., O'Donnell, C. & Weihrich, H. W. (1984). Management, 8th Ed. Aucland: McGraw-Hill Book Comp.

Köse, T. (2017). Çözüm sürecinin yükseliş ve düşüşü. Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi, 4 (1), 13-40.

Küçük, O. (2016). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ekin Yayınevi: Bursa.

Lüleci, Ç. (2013). From Securitization to Desecuritization: Decoding Turkish Foreign Policy Towards Iran, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

McNichols, T. J (1977). Policy Making and Executive Action, 5th Ed. New York: McGraw-Hill Book Comp.

MGK (2015). 29 Nisan 2015 Tarihli Basın Toplantısı, 23.12.2018 tarihinde <https://www.mgk.gov.tr/index.php/29-nisan-2015-tarihli-toplantı> adresinden erişilmiştir.

MİLDATA (2019). Türk Savunma Sanayii Dijital Ürün Katoloğu. T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı. <https://www.ssb.gov.tr/urunkatalog/tr/6/#zoom=z> (erişim tarihi 23 Mayıs 2019).

Mintzberg, H. (1978). Patterns in strategy formation. Management science, 24(9), 934-948.

Mintzberg, H., Quinn, J. B. & Ghoshal: (1998). The Strategy Process, the revised edition. Grate Britian by The Bath Press, Bath.

Miş, N., Ataman, M., Yeşiltaş, M., Uzun, C. D., İnat, K., Bayraklı, E., Yalçın, H. B., Gür, N., Arkan, A., & Çağla, İ. (2018). 2018’de Türkiye. İstanbul: SETA.

Neumann, J. V. & Morgenstern, O. (1944). Theory of Games and Economic Behavior. Princeton New Jersey: Princeton University Press.

Noble, C. H. (1999). The eclectic roots of strategy implementation research. Journal of Business Research, 45(2), 119–134.

Nutt, P. C. (1986). Tactics of implementation. Academy of Management Journal, 29(2), 230–261.

Özcan, G. (2000). “Doksanlı Yıllarda Türkiye”nin Değişen Güvenlik Ortamı.” Gencer Özcan ve Şule Kut (der.). En Uzun Onyıl: Türkiye’nin Ulusal Güvenlik ve Dış Politika Gündeminde Doksanlı Yıllar. İstanbul: Büke Yayıncılık.

Özköse, H., Arı: & Çakır, Ö. (2013). Uzaktan Eğitim Süreci için SWOT Analizi. Middle Eastern & African Journal of Educational Research, 5, ss 41-55.

Paret, P., Craig, G. A. & Gilbert, F. (1986). Makers of Modern Strategy: From Machiavelli to the Nuclear Age, Princeton University Press, Princeton.

Porter, M. (1980). *Competitive Strategy: Techniques For Analyzing Industries and Competitors*. NewYork: Free Press.

Sarı, B., & Tinas, M. (2018). *İnsanlığa ve Demokrasiye Terör Tehdidi: PKK Örneği*. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.

Shay: (2018). *The Islamic terror threat to the Horn of Africa*. Institute for Policy and Strategy, https://www.idc.ac.il/he/research/ips/Documents/publication/2/Shaul_Shay11_03_18.pdf, 10.05.2019.

Soner, B. A., Aslan, Ö., & Kiyıcı, H. (2017). *Rapor, PKK'nın Bölgesel Terör Ağı yapılanması*. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.

Soylu: (06.12.2018a). *FETÖ tehlikesi çok azaldı*. <https://www.youtube.com/watch?v=WJ-ezq7sebw> (erişim tarihi 21 Mayıs 2018).

Soylu: (07.12.2018b). *Buket Aydın 40'ta sordu, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu yanıtladı*. <https://www.youtube.com/watch?v=2FK0irxfWck> (erişim tarihi 8 Mart 2019).

Soylu: (16.04.2019a). *İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'dan TGRT Haber'e Özel Açıklamalar*. <https://www.youtube.com/watch?v=EI17ZG42seU> (erişim tarihi 20 Mayıs 2019).

Soylu: (27.04.2019b). *Enine Boyuna-26 Nisan 2019 (İçişleri Bakanı Süleyman Soylu)*. <https://www.youtube.com/watch?v=hLAAaSzMNfgg> (erişim tarihi 20 Mayıs 2019).

Sun Tzu (1992). *Savaş Sanatı (Çev. Kılıçarslan, Ş.)*. İstanbul: Form Yayınları.

Teke Tek (27.11.2018). *Terör örgütleri ve sosyal medya*. <https://www.youtube.com/watch?v=t7WKPFU801Y> (erişim tarihi 15 Mart 2019).

TRT (21.12.2018). *Yüzyılın Terör ve İhanet Şebekesi: FETÖ*. <https://www.youtube.com/watch?v=W4meRWIVpLQ> (erişim tarihi 3 Mayıs 2019).

Uçar, D. ve Doğru, A. (2005). *CBS Projelerinin Stratejik Planlaması ve SWOT Analizinin Yeri, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı 28 Mart - 1 Nisan, Ankara*.

Usta, A. (2013). *Kamu Politikaları Analizine Kuramsal Bir Bakış, Yasama Dergisi Parlamento Hukuku Özel Sayısı (I), Sayı 24: 78-102*.

UTGAM (2017a). Terör Çalıştay Raporu. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.

UTGAM (2017b). Rapor, Yeni Nesil Terör: FETÖ’nün Analizi.. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.

Ülgen ve Mirze (2016). İşletmelerde Stratejik Yönetim, Beta Yayınları, İstanbul.

Ülman, B. (2000). “Türkiye’nin Yeni Güvenlik Algılamaları ve Bölücülük”. Gencer Özcan ve Şule Kut (der.). En Uzun Onyıl: Türkiye’nin Ulusal Güvenlik ve Dış Politika Gündeminde Doksanlı Yıllar. İstanbul: Büke Yayıncılık.

Yanmış, M., & Hanili, M. (2016). Çözümde Çatışmaya Kürt Meselesi:(2012-2016). eKitap Projesi & Cheapest Books. Yiğit, E., Yazar, I., & Karakoç, T. H. (2018). İnsansız Hava Araçları (İHA)’nın Kapsamlı Sınıflandırması Ve Gelecek Perspektifi. Sürdürülebilir Havacılık Araştırmaları Dergisi, Cilt 3, Sayı 1, 10-19.

Wehrich, H. (1982). The TOWS matrix—A tool for situational analysis. Long range planning, 15(2), 54-66.

@EmniyetGM (2019a). Emniyet Genel Müdürlüğü Resmi Facebook Hesabı. <https://www.facebook.com/EmniyetGM/> (erişim tarihi 12 Mayıs 2019).

@EmniyetGM (2019b). Emniyet Genel Müdürlüğü Resmi Twitter Hesabı. <https://twitter.com/EmniyetGM> (erişim tarihi 12 Mayıs 2019).

@jandarma (2019). T.C. İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Resmi Twitter Hesabı. <https://twitter.com/Jandarma> (erişim tarihi 20 Mayıs 2019).

@jandarmaGNK (2019). T.C. İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı Resmi Facebook Hesabı. <https://www.facebook.com/JandarmaGNK/> (erişim tarihi 20 Mayıs 2019)